

SPACE - Deim Balázs fotókiállítása a Partmoziban

2019. március 14.

Vincze Ottó képzőművész, égboltos megnyitóbeszéde:

Kedves Barátaink! A mostanra kialakult helyzetben Deim Balázs vállalta magára, hogy engem kér fel kiállítása megnyitására, annak minden következményével.

Nem szoktam megnyitókat vállalni, csak igen ritka esetekben, így először nemet mondtam. Ugyanakkor üdvözlöm a kiállítás időzítését, mely előrevetíti a közelgő negyvenedik évfordulóját annak, amikor a magyar űrhajós Farkas Bertalan a világűrbe utazott. Aztán meggondoltam, elvállaltam a felkérést, mivel a magyar űrprogram megkezdése előtt magam is a Szentendrei Űrkutatási Központ munkatársa voltam a hetvenes évek első felében. Mint azt egy 1936-ban kelt Vajda Lajos által szerelmének Vajda Júliának írt levélből tudjuk, Szentendre a világ közepe. Innen, Szentendréről nézve ezt sosem vitattuk. A levél tartalmaz egy magyarázó rajzot is, melyen körpályákat, parallaxisszerű szögeket, perihélium, afélium vonalakat véltem felfedezni. Persze, hogy Szentendre a világ közepe, hiszen űrkutatási központja is volt, ami arra a szakaszára esett a Római Sánc utcának, amit a 11-es főút építése közben keresztülszeltek, pontosabban a volt Római Sánc utca és az Órtorony utca találkozásánál volt megtalálható. Működése később elhalványult, majd úgy a rendszerváltás előtt, vagy környékén vezetője dr. Riesz Ferenc révén beolvadt a Központi Fizikai Kutatóba, melynek ő azóta is vezető munkatársa.

Megkezdjük a visszaszámlálást.

10.

[1980](#) . [május 26-án](#) Farkas Bertalan és [ValerijKubaszov](#) moszkvai idő szerint 21 óra 20 perckor, magyar idő szerint 20 óra 20 perckor, indult a

[világűrbe](#)

a

[Szojuz-36](#)

űrhajó fedélzetén, hogy aztán a Szaljut 6 űrállomáshoz csatlakozzanak.

Sugár András műsorvezető elfoglalja helyét a moszkvai televízióban (orosz kollégájával). Bejelentkezik Bajkonur, ahonnan Farkas Bertalan azt kéri, hogy keressék meg az 1972-es füredi Anna Bál szépségkirálynőjét.

GeorgijBeregovoj űrhajós az 1972-es füredi Anna Bálon a zsűri tagja volt. Farkas visszaemlékezése szerint a megválasztott szépségkirálynő egy szív alakú medált adott Beregovojnak, akiről egyébként az a hír járta, hogy a szebbik nem nagy hódolója. Évekkel később, a felkészítés alatt Beregovoj ezt a medált odaadta Farkas Bertalannak azzal, hogy ez legyen a második női szív, amely eljut a világűrbe (Tyereskováé után).

9.

A császárné rövid beszélgetés után így szólt:

... na, de kedveseim ... nem fog-e megártani a nagy hideg, van-e jó bundátok? ..."

1769. július 3-án este 9 órakor következett be a várt esemény. A Vénusz a Nap korongja elé ért, ahonnan csak másnap hajnali 3-kor távozott.

Megszületik a válasz: Hell Miksa a számítások elvégzése után a Nap parallaxisára 8,7 ívmásodpercet kapott

A Vénusz a Földről nézve 243 évenként négyszer elvonul a Nap korongja előtt el. Ezek az átvonulások nem csupán érdekes csillagászati eseményt jelentenek, hanem — mint arra fél évszázaddal Hell előtt Halley is rámutatott — segítségével meghatározható a Csillagászati Egység, azaz a Nap–Föld középtávolság pontos értéke, az AU, a máig használatos Astronomical unit.

8.

(felirat egy emlékoszlopon Lichtensteinben)

„Meggzabadulva a testtől és a hátrahagyott földnél könnyebben, a kiváló Hell az égitestek felé veszi útját, és most ezeket, majd amazokat a csillagokat repüli át, és így szól: eleget vizsgálatok titeket alulról, most felülről kezdelek nézni benneteket.”

7.

Elszállt egy hajó a szélben,
Házunktól nem messze megállt

SPACE

Felhők közt madarak szálltak,
Utánuk repülök tovább.

KEX

6.

csak néhány porszem, a maga szóra sem érdemes kisszerűségében, tovatűnő villanás

Asszociációk...Az asszociációk O és B típusú csillagainak sűrűsége alacsony, értéke 0,003 - 0,3 csillag köbfényévenként. Közeli környezetünkben kb. százat ismerünk. Általánosan elfogadott vélemény szerint a környező csillagok gravitációja az asszociációkat felbomlasztja. Az említett alacsony csillagsűrűség mellett a társulások élettartama tiszavirág életűnek mondható, mindössze néhány millió év.

5.

Az események itt már felgyorsultak. A század végén mind a fizikai törvények rendszere, mind a matematikai eszköztár készen áll arra, hogy egy Holdra-szállás, vagy akár egy Mars-utazás pályadatait meghatározhassuk. Ehhez azonban el kellett távolítani az ideológiai akadályokat, ki kellett alakítani a tudományos kutatás adekvát módszerét, az elmélet és kísérlet, a ráció és empiria helyes arányát...

Az ítélet jogerős, a tanok visszavonandóak, a publikáció tilos.

Róma, 1633. június 22

4.

Jó hír azonban, hogy 3000 km-es körzetben nincs aktív vihartevékenység, így már csak azt kell megvárni, hogy a légkör átlátszatlanságot jellemző τ (tau) értéke 1,5 alá csökkenjen.

Az 1,5-es tau-érték alatt már kellően tiszta az ég ahhoz, hogy a napelem elkezdjen áramot

termelni, hogy a 45 napos időablakon belül bejelentkezzen majd az eszköz. Ellenkező esetben viszont le kell állítani az aktív megfigyelést.

A légköri aktivitás újra és újra megtisztította a paneleket, így már több mint 14 éve járja a felszínt. Most azonban komoly gond van vele.

BillieHoliday - I'll Be Seeing You hangján lágyan szól az utolsó ébresztőparancs.

3.

A mindannyiunkat elnyelő „feneketlen lomtárban” a napoknak nincs se hosszúsága, se szélessége. A mélyben, a „végtelenbe nyúló csendben” várunk és reménykedünk.

Az ész „egyszerűen lerombolta a világ alapzatát, úgy, hogy tudhatta: ez az alapzat nincsen, nem is volt” és nem is lesz. „Csak állt ezen a valódi mélységét illetően áttekinthetetlen ponton, és számba kellett vennie, mi minden nincsen, ami nem is volt soha.” Nincs értelme különbséget tenni a reggelek és az esték között: „egy reggel van és egy este mindössze”; ugyanaz a nap telik mindörökké.

...akár egy *brahmandát* is kitölthetne, ami 22 kvadrillió 394 trilliárd 880 trillió földi évnek felel meg.

2 és fél

Egy „fordított optikájú” tudatot képzelek, amely megszünteti a gravitációt, és az egyetemes fókuszpontból képes egyszerre érzékelni a világ minden részletét.

2.

Az ember spontán nem gondolhat arra, hogy az Univerzum és benne ő maga „minden »lélegzetnél« nincs, és azután megint van”. Az „azután” nem tételez föl semmilyen intervallumot, hanem csupán egy tisztán logikai folyamatot. „A megsemmisülés pillanata egybeesik a hasonmása megnyilvánulásának pillanatával.” Nem érzékelhető különbség közöttük, „úgyhogy nem veszünk észre szakadást vagy szünetet a két hasonló és egymást követő teremtés között, és így a létezés számunkra homogénnek tűnik”. E kontinuitási illúzió úgy is kifejezhető, hogy megtéveszt minket az új teremtődés, vagyis számunkra nem múlik el pillanat, amikor ne azt észlelnénk, amit épp észlelünk.

1.

„Tényleg – mondta a herceg –, egyszer felriadtam az éjszaka közepén, hát egy óriási cédulát látok az égboltra tűzve, amelyen latin betűkkel az áll: *nyitva*.”

Zéró

A hírszerzés gőzerővel keresni kezdte a szépségkirálynőt, azzal a feltett szándékkal, hogy bemutatják anagyközönségnek. A terv azonban nem járt sikerrel. A kiterjesztett kutatás rövid időn belül rávilágított, hogy a hölgy San Francisco-ba ment férjhez.

BÜFÉ!

Elhangzott Deim Balázs Space című kiállításának megnyitóján Szentendrén, a Part Moziban, 2019. március 14-én.

